

Białystok, 15 maja 2026 roku

Prezydent Miasta Białegostoku
Tadeusz Truskolaski
Ul. Stonimska 1
15-950 Białystok

PETYCJA W SPRAWIE ODSĄPIENIA OD ZAMIARU ODŁOWIENIA Z UŚMIERCENIEM ORAZ
ODSTRZAŁU REDUKCYJNEGO DZIKÓW NA TERENIE MIASTA BIAŁEGOSTOKU

Szanowny Panie Prezydencie,

zwracamy się z uprzejmą, lecz stanowczą prośbą o:

1. Unieważnienie zamówienia publicznego nr BZK-III.271.1.2026 "Usługa odłowu z uśmierceniem lub odstrzału redukcyjnego dzików w ilości do 50 szt. w granicach administracyjnych miasta Białystok, z wyłączeniem terenów objętych formą ochrony przyrody zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2026 r. poz. 13 ze zm.)".
2. Uchylenie decyzji Prezydenta Miasta Białegostoku nr DGK-III.6150.1.2026 z dnia 9 kwietnia 2026 roku.
3. Zaniechania dalszych działań mających na celu odłowienie z uśmierceniem lub odstrzał redukcyjny dzików na terenie Białegostoku.

Nie wyrażamy zgody na podejmowanie tak drastycznych i ostatecznych kroków na terenie Miasta Białegostoku jak odłów z uśmierceniem lub odstrzał redukcyjny dzików.

Nie ma dowodów wskazujących, że takie działania są skuteczniejsze od nie

śmiertelnych metod rozwiązania problemu, takich jak stosowanie fizycznych barier lub chemicznych środków odstraszających.

Uzasadnienie

Efekt kompensacyjny - odstrzał może zwiększyć populację.

Badania wykazują, że intensywne polowania na dziki wywołują efekt kompensacyjny: samice wcześniej osiągają dojrzałość płciową (nawet w wieku 6–8 miesięcy), mają więcej miotów rocznie i większe mioty. Redukcja populacji powyżej ~70% osobników rocznie jest warunkiem koniecznym, by uzyskać trwały efekt - w środowisku miejskim jest to praktycznie niemożliwe.

Dziki pełnią funkcje ekosystemowe.

Dziki są ważnymi „inżynierami ekosystemu” - ryją glebę, co sprzyja kiełkowaniu nasion, aeracji i cyrkulacji materii organicznej. Są też wektorem rozprzestrzeniania nasion. Usunięcie ich z ekosystemów miejskich zieleni nieurządzonej może zaburzać lokalne procesy glebowe i strukturę roślinności.

Przemieszczanie się osobników z obszarów pozamiejskich.

Po usunięciu osobników z terenu miejskiego następuje szybka rekolonizacja przez dziki z otaczających obszarów leśnych - zjawisko opisywane jako „vacuum effect”. Badania z Barcelony, Berlina i innych miast pokazują, że liczebność wraca do wyjściowych poziomów w ciągu 1–3 lat.

Brak długoterminowej skuteczności bez zarządzania środowiskiem.

Metaanaliza programów zarządzania dzikami w miastach europejskich wskazuje, że jedynym trwale skutecznym podejściem jest ograniczenie dostępu do pożywienia (zamknięte pojemniki na śmieci, zakaz dokarmiania) oraz blokowanie korytarzy migracyjnych. Sam odstrzał bez działań prewencyjnych nie redukuje liczby konfliktów człowiek–zwierzę.

Zaburzenie struktury socjalnej po odstrzale.

Dziki żyją w stabilnych grupach rodzinnych kierowanych przez doświadczone samice. Selektywny lub masowy odstrzał dezorganizuje te grupy - młode osobniki bez liderki grupy wędrują nieprzewidywalnie, co paradoksalnie zwiększa liczbę incydentów z ludźmi oraz ryzyko wypadków drogowych.

Masowy odstrzał dzików prowadzi do wzrostu liczby kleszczy.

Mniejsza liczba dzików oznacza więcej zasobów dla gryzoni (np. myszy), które są

kluczowymi żywicielami młodocianych form kleszczy (nimf) roznoszących boreliozę.

W ostatnich latach nie udokumentowano ofiar śmiertelnych ataków dzików na ludzi w Polsce, a same ataki zdarzają się incydentalnie i najczęściej są efektem reakcji obronnej. Jednocześnie, każdego roku notuje się ponad 25 tysięcy pogryzień przez psy wymagających interwencji lekarskiej i zgłoszenia do sanepidu oraz 1-2 ofiary śmiertelne. Nikt jednak nie proponuje odstrzału przewencyjnego psów!

Dlatego prosimy o ponowne przeanalizowanie zastosowania innych, nie śmiertelnych rozwiązań oraz położenie nacisku na edukację społeczeństwa w zakresie kontaktów z dzikimi zwierzętami na terenie miasta. Wnosimy o powołanie zespołu ekspertów i wdrożenie w pierwszej kolejności programu edukacyjnego dla mieszkańców i szczelnych pojemników na odpady oraz zakazu dokarmiania dzikich zwierząt.

W załączeniu przedstawiam listę osób, które poparły petycję drogą elektroniczną w dniach 13-15 maja 2016 roku.

Z poważaniem,

Załączniki:

1. Treść petycji opublikowanej w internecie wraz z listą poparcia